

Šiandien Panevėžio miesto kultūrinį peizažą papildė naujas meninis akcentas – skulptūra „Panevėžiškis raktininkas“. Ji iškilmingai atidengta prie seniausio miesto pastato – buvusio Upytės pavieto teismų archyvo, esančio Kranto g. 21. Tai pirmasis Panevėžio kraštotyros muziejaus inicijuoto projekto „Panevėžio istorijos artefaktai miesto erdvėse“ kūrinys, įgyvendintas bendradarbiaujant su Panevėžio „Rotary“ klubu.

„Ši skulptūra ne tik įprasmina istorinę vietą, bet ir kviečia gyventojus bei miesto svečius geriau pažinti Panevėžio praeitį. Mūsų miestas turi gilią istoriją, kurią verta ne tik saugoti, bet ir pateikti šiuolaikiškai, patraukliai. Džiaugiuosi, kad šis projektas skatina panevėžiečius domėtis savo miesto praeitimi ir puoselėti jo paveldą“, – sako laikinai Panevėžio miesto mero pareigas einantis Tarybos narys Petras Luomanas.

Skulptūra – miesto ištakų ir dokumentų saugotojo simbolis

Skulptūros autorius – žinomas Panevėžio menininkas, garsios bajorų giminės tęsėjas Vytautas Tallat-Kelpša. Jo sukurtas bronzinis personažas, istorinius drabužius vilkintis raktininkas, įkvėptas miesto legendų. Raktininkas simbolizuoja miesto „atvėrimą“, archyvų svarbą ir istorinės atminties išsaugojimą – lyg miesto vartų sargas, kuris saugo seniausio Panevėžio pastato paslaptis.

1614 m. statytas Upytės pavieto teismų archyvas – seniausias išlikęs archyvo pastatas Lietuvoje ir svarbus šalies kultūros paveldo objektas. Iš pradžių jis buvo skirtas teismo byloms saugoti, o šiandien atviras lankytojams, norintiems susipažinti su miesto istorija.

Muziejaus iniciatyva – istorija tampa matoma

Panevėžio kraštotyros muziejus, siekdamas įtraukti panevėžiečius į miesto istorijos pažinimą, 2024 m. pradėjo projektą „Panevėžio istorijos artefaktai miesto erdvėse“. Jo tikslas – bronzinėmis skulptūromis įamžinti reikšmingus miesto įvykius, asmenybes ir architektūrą.

Projekto vadovė, muziejaus Edukacijos ir informacijos skyriaus vedėja Agnė Šablinskienė džiaugiasi sėkminga pradžia ir dėkoja Panevėžio „Rotary“ klubui už finansinę paramą, leidusią įgyvendinti šį sumanymą.

„Panevėžiškis raktininkas“ – nauja skulptūra, atverianti miesto
istorijos vartus

